

ואין מערבין בו, ואין משתתפין בו,
ואין מניחין בו עירוב.
מאי טעמא?
דלא חזי לדירה.

עירובי חצירות - אין מניחין בו,
אבל שיתופי מבואות - ^במניחין בו.
מאי טעמא?
דלא גרע מחצר שבמבוי,
דתנן:

עירובי חצירות - בחצר,
ושיתופי מבואות - ^בבמבוי;
והוינן בה:
עירובי חצירות בחצר?

והתנן (עירובין ח:ד):
הנותן את ^בעירובו בבית שער, אכסדרה ומרפסת -
אינו עירוב! ^ב
אלא אימא -

עירובי חצרות - בבית שבחצר,
ושיתופי מבואות - בחצר שבמבוי;
והאי לא גרע מחצר שבמבוי.

ואין עושין אותו עיבור בין שתי עירות.
דאפילו כבורגנין לא משוינן ליה.
מאי טעמא?
בורגנין - חזו למילתייהו,
והאי - לא חזי למילתייהו.

ואין האחין והשותפין חולקין בו.
טעמא - דלית ביה ארבע אמות,
הא אית ביה ארבע אמות - חולקין?
והתנן (בבא בתרא א:י):
אין חולקין את החצר,
עד שיהא בה ארבע אמות לזה וארבע אמות לזה! ?

אלא אימא -
אין בו דין חלוקה בחצר, ^ב
דאמר רב הונא:
חצר מתחלקת ^בלפי פתחיה;
ורב חסדא אמר:
נותן לכל פתח ופתח ארבע אמות,
והשאר חולקין אותו בשוה;
והני ^במילי - בית דלמהוי קאי - יהבינן ^בליה חצר,
האי דלמיסתר קאי - לא יהבינן ליה חצר.

היתה גבוהה מעשרים אמה,
ובא למעטה בכרים וכסתות -
ד. לא הוי מיעוט; ^ו
ואף על גב דבטלינהו,
בטלה דעתו אצל כל אדם.

תבן וביטלו - ^ב
הוי מיעוט;
וכל שכן עפר וביטלו. ^ב
תבן ואין עתיד לפנותו,
ועפר סתם -
מחלוקת רבי יוסי ורבנן,

רש"י

בורגנין מתעברין עמה: למלתייהו. ללינת לילה לאדם אחד: הא לא חזי
למלתייהו. דכל בית עשוי לדירת קבע תמיד: הכי קאמר אין בו דין חלוקה
בחצר. ~ ומהו דין חלוקה כדרב הונא ורב חסדא: חצר מתחלקת לפי
פתחיה. חצר שהיו בתים פתוחין לה וחלקוה שני אחין ביניהם זה נטל שלשה
בתים קטנים וזה נטל כנגדן בית גדול אם באו לחלק אירא של חצר זה שנטל
שלשה בתים הקטנים נוטל ג' חלקים כמנין שלשה פתחים וזה נוטל רביע לפי
שהחצר עשוי ליציאה וביאה שדרך החצר נכנסין ויוצאין מן הבתים לרה"ר
ומכניסין משאותיהן ופורקין לפני פתחיהם לפיכך חצר מתחלקת לפי הפתחים:
ורב חסדא אמר. אין צריך ליתן לכל פתח אלא ד"א כנגדן מן הפתח והלאה
ורחבן ברוחב הפתח ואפילו הוא רחב י' אמות נוטל ד' אמות במשך וכנגד כל
רחבו לפרק משאו ובית קטן זה הפחות מד' אין לפתחו דין חלוקה ליטול בחצר
לא כרב הונא ולא כרב חסדא: דהני מילי. דשקיל חלק בחצר בית:
דלמיהוי קאי. ומבעי ליה לחצר לפרק משאו: היתה גבוהה מעשרים.
פיסקי שמועות הן של כל בני הישיבה שהיו במדרשו של רב אשי ססידרו
הגמרא: ובא למעטה. למעט גובה חללה מכו' ונותן בקרקעיתה להגביה:
לא הוי מיעוט. שאין סופו להניח שם כל ז' מפני הפסד ממונו: ואף על גב
דבטלינהו. לכל שבעה: בטלה דעתו אצל כל אדם. ואין ביטולו ביטול:
תבן וביטלו. בפיו לשבעה: תבן ואין עתיד לפנותו. ולא יצטרך לפנותו כל
ימי חג ומיהו לא בטלו ממש בפיו: או עפר. נתן בו סתם ואין ידוע אם עתיד
לפנותו אם לאו: מחלוקת ר' יוסי כו'. וכן עפר ואין עתיד לפנותו יש בו
מחלוקת דבטיל לר' יוסי מסתמא ואפי' לא בטלו בפיו ולרבנן לא בטיל והא
דנקט עפר סתם משום כחו דר' יוסי דאפי' סתם דלא ידע אי עתיד לפנותו אי לא
אמר דבטיל אבל תבן ראוי לבהמה ולהסקה או לטיט הלכך סתמיה לא בטיל
אפילו לרבי יוסי:

הכי גרסינן אין מערבין ואין משתתפין בו ואין מניחין בו עירוב דלא חזי
לדירה עירובי חצירות אין מניחים בו אבל שיתופי מבואות מניחין בו כו':
דלא חזי לדירה. וטעמא דעירובא מפרש בעירובין (טז). משום דירה דבית
שנותנין בו הפת של עירוב הוי כאילו כולן דרוין בתוכו ונמצאת כל החצר
משתמשת לבית אחד הלכך בית דראוי לדירה בעינן ופת נמי אינו צריך ליתן כיון
דלא מיקרי דירה אין הדר בו אוסר על בני חצר שאין רשותו כלום: דלא גרע
מחצר. שאינו מקורה והאי נמי סלק הקיפו וקריוו כמי שאינו נמצא שיתוף עומד
באוויר החצר ותנן (עירובין פה:). דשיתוף נותן באויר החצר משום דעירוב החצר
לצירוף הבתים הוא להיות כולם כדרים בבית אחד הלכך בעינן בית הראוי לדירה
ושיתוף המבוי אינו אלא לצרף החצרות וחצרות לאו דירה נינהו והלכך לא בעי
דירה אלא באוירא של חצר דיו ובמקום משתמר ויהיו כל החצרות כולן כאילו
תשמישן להיות אחד: מי מינטר לא גרסינן דאי משום נטירותא תרוייהו
נטירותא בעו אלא הכי גרסינן עירובי חצירות בחצר והתנן הנותן את עירובו
כו'. עירוב הגבוי מבתי החצר ונתנו בבית שער היינו בית קטן שלפני שער החצר
או מבפנים או מבחוץ ושומר הפתח יושב שם: אכסדרה. שלפני הבית
שקורין פורטיק"א: מרפסת. עלייה ארוכה על פני החצר על פני רשות הרבים
ובה פתחים הרבה לפי מחיצותיה ודירורין בכל אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה
לפני הפתחים כאורך עלייה וכולן עולים בסולם אחד למרפסת ודרך המרפסת
נכנסין ויוצאין כולן מרפסת אליו"ר סולם אשקל"א: אינו עירוב. דלא חזי
לדירה שכל היוצא ונכנס עובר עליו: אלא הכי קאמר עירובי חצירות בבית
שבחצר. והאי בחצר דקתני לאו באוירא אלא באחד הבתים שבה ולאפוקי בית
שבחצר אחרת שאין מצרפן ושיתופי מבואות דקתני במבוי ה"נ קאמר באחת
החצרות שבמבוי ולאפוקי חצר שבמבוי אחרת: בורגנין. צריך שעושין מן
ערבה וקנים לשומרי פירות או לציידי עופות ותניא בעירובין בכיצד מעברין (נה:)